

**ПРАВИЛНИК
О СУДИЈАМА И СУЂЕЊУ
ФУДБАЛСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**

ЈУНИ 2007

Службени лист ФСС „Фудбал“, ванредни број I/2007 од 15.06.2007.год.

На основу члана 49. Статута Фудбалског савеза Србије (Службени лист ФСС "Фудбал", број 2/2007), Одбор за хитна питања ФС Србије, на седници одржаној 06.06.2007.године, донео је:

ПРАВИЛНИК О СУДИЈАМА И СУЂЕЊУ ФУДБАЛСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

ОПШТИ ДЕО

Члан 1.

Овим Правилником уређују се питања организовања фудбалских судија и инструктора Удружења судија Фудбалског савеза Србије (у даљем тексту: Удружење); обезбеђења; усавршавања; напредовања; обавеза и дужности судијског кадра, као и друга питања од значаја за деловање и организовање рада Удружења, у вези са судијама и суђењем Српске лиге, Прве лиге и Супер лиге Србије.

Члан 2.

Ради остваривања заједничких циљева и задатака, унапређења суђења и спровођења стручне и опште политике фудбалског спорта и развоја стручних кадрова – судија, у општинским, окружним, подручним регионалним, покрајинским, града Београда и републичком Удружењу судија, формирају се стручни органи чији се делокруг рада и задатака регулише Статутима тих Удружења у складу са Статутом Фудбалског савеза Србије (у даљем тексту: ФСС) и њихових територијалних фудбалских савеза чији је члан то Удружење судија.

КАТЕГОРИЗАЦИЈА СУДИЈА

Члан 3.

Судије се деле на сталне и привремене.

Сталне судије се деле према стажу, стручној спремности и квалитету вршења дужности у категорије судија.

Члан 4.

Спремност за суђење утакмица одређеног степена такмичења потврђује се положеним испитом за звање судије те категорије.

Судија може бити преведен само за једну категорију и не може бити враћен у нижу категорију.

Члан 5.

Категоризација се врши два пута годишње.

Судија подноси молбу – пријаву за полагање испита за вишу категорију, са свим документима предвиђеним овим Правилником матичном Удружењу судија до 30. јуна, односно 31. децембра, с тим да се потребна документација достави испитној комисији удружења најкасније у року од 30 дана.

Стаж у новој категорији тече од дана положеног практичног дела испита тј. од датума успешно положене суђене последње испитне утакмице.

Члан 6.

Превођење судија из привременог у звање сталног судије и превођење из ниже у вишу категорију, врши се на основу одредаба овог Правилника.

ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СУДИЈСКОГ КАДРА

Члан 7.

Кадрове за фудбалске судије обезбеђују клубови, општинска, окружна, подручна регионална, градска и покрајинска удружења судија у сарадњи са територијалним фудбалским савезима, на основу годишњих планова и дугорочних програма.

За ову област ће се Удружење судија и њихови фудбалски савези придржавати УЕФА Судијске конвенције, у делу који прецизира послове обезбеђења и одржавања судијског кадра.

Њихова обука се обавља по јединственом програму школе за фудбалске судије удружења.

ИСПИТИ ЗА ЗВАЊЕ СУДИЈЕ ТРЕЋЕ КАТЕГОРИЈЕ

Члан 8.

Звање судије стиче се путем испита. Програм за полагање испита је јединствен за територију Републике Србије и удружења, кога утврђује удружење – школа за фудбалске судије.

Члан 9.

За полагање испита за судију кандидат подноси пријаву надлежном органу матичног удружења судија и прилаже следећа документа:

- а) извод из матичне књиге рођених,
- б) лекарско уверење о здравственој способности за вршење судијске дужности,
- в) биографију о свом спортском раду,
- г) доказ о играчком стажу,
- д) потврду надлежног државног органа да се против њега не води кривични поступак и да није осуђиван за кривична дела и дела нечасне природе,
- ђ) да није под казном или суспензијом у фудбалској или другој спортској организацији.

Члан 10.

Испит за судију може полагати кандидат који није млађи од 16 година и старији од 26 година у време пријаве за испит.

Кандидат за судију мора бити примерног владања, постојаних морално – спортских и карактерних особина, дисциплинован, храбар и правичан.

Припрему кандидата за испит спроводе општинска и градска удружења судија по програму школе за фудбалске судије.

Члан 11.

Испит не може полагати:

- а) лице које је дисквалификовано одлуком надлежног органа организације из области физичке културе и спорта,
- б) лице које се налази под суспензијом или казном забране вршења функција у спорту у време трајања суспензије односно казне,
- в) лице које је правоснажном пресудом надлежног суда осуђено за кривична дела нечасне природе, као и лице против кога се, по том основу, води кривични поступак,
- г) лице коме здравствени разлози и физички изглед онемогућавају вршење судијске дужности.

Члан 12.

Пре полагања испита за судију, врши се провера здравствене и психофизичке способности за вршење судијске дужности у складу са одговарајућим прописима ФСС.

Члан 13.

Кандидат коме је дозвољено полагање испита може да суди утакмице најнижег ранга такмичења и утакмице рекреативног карактера.

Члан 14.

Испитну комисију за теоретски део од три члана, а за практични део од два члана, одређује надлежни орган удружења надлежног савеза водећи рачуна да проверу теоретске спремности треба да врше судије инструктори, који се баве проучавањем Правила игре и стручним унапређењем.

Члан 15.

Испит се састоји из теоријског и практичног дела.

Теоријски део испита се састоји у провери теоријског знања из Правила игре и прописа ФСС, који се односе на Правила и обавезе у вези са организацијом и спровођењем фудбалских такмичења.

Теоријски део испита се састоји обрадом теста који садржи 20 питања и траје 60 минута. Кандидат који од овог броја питања не буде имао 16 тачних одговора, није положио испит и не позива се на усмени део испита.

Практични део испита се састоји у провери практичног знања у суђењу утакмица пред комисијом, коју образује орган надлежног удружења судија.

Испитна комисија води записник о испиту.

Члан 16.

На основу извештаја испитне комисије о положеном испиту орган општинског и градског удружења судија проглашава кандидата у звање привременог судије и објављује одлуку у службеном гласилу и писмено обавештава судију.

О положеном испиту и стицању звања орган матичног удружења судија издаје писмени документ – сведочанство.

Члан 17.

Кандидат после положеног испита стиче звање привременог судије.

Привремени судија може бити одређен за суђење првенствених и куп утакмица екипа млађих категорија играча и сениорских екипа најнижег степена такмичења.

Привремени стаж траје најдуже годину дана.

Привремени судија обавезан је да одсуди најмање 10 утакмица да би приступио полагању испита за звање судија и да има једну увидну контролу.

По истеку овог рока привремени судија се подвргава испиту из теоријског знања и физичке спремности ради превођења у звање судија треће категорије. Уколико не положи испит треће категорије поново се подвргава испиту после истека од три месеца, када се дефинитивно одлучује о његовом превођењу у сталног судију треће категорије или брисању са списка судија.

Уколико судија за време привременог стажа из објективних разлога није одређиван за суђење утакмица, стаж му се продужава за онолико времена колико није обављао судијску дужност.

СТИЦАЊЕ ЗВАЊА СУДИЈЕ У ИНОСТРАНСТВУ

Члан 18.

На захтев организације фудбалских клубова наших радника у иностранству надлежни орган Извршног одбора удружења савеза организује испите за судије треће категорије.

Судија који је положио испит у иностранству, пред комисијом надлежног органа удружења, или надлежног органа националног савеза – члана ФИФА, по повратку у земљу постаје судија матичног удружења фудбалских судија по месту пребивалишта, у звању које је, до тада, стекао.

Судији који се због школовања, или рада, налази у иностранству, на његов захтев, извршни одбор удружења надлежног савеза ће дати сагласност да тамо суди, ако је фудбалски савез те земаље члан ФИФА.

Члан 19.

Ближе прописе о испиту за судије и стицању звања судија треће категорије доноси надлежни орган матичног удружења судија општинског и градског фудбалског савеза.

ШКОЛЕ ЗА ФУДБАЛСКЕ СУДИЈЕ

Члан 20.

Удружење надлежног савеза и матична удружења судија у складу са усвојеним јединственим програмом полагања испита за фудбалске судије организује школу за фудбалске судије.

Судија, који заврши Школу суђења Фудбалског савеза Србије, добија звање судије треће категорије.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ СУДИЈСКОГ КАДРА

Члан 21.

Стручно усавршавање судијског кадра постиже се:

- стручним окупљањем и применом одабраних метода наставе,
- провером теоретског знања и физичких способности,
- контролом умешности у суђењу утакмица,
- као и школовањем судијског кадра за инструкторе одређене специјалности и другим формама усавршавања путем менторске функције.

Активности удружења судија

Члан 22.

Стручне активности судијског кадра подразумевају:

1. Пленарни састанак: који је обавезан за све чланове удружења. Припрема га и организује извршни одбор надлежног удружења судија.

Ови састанци су:

а) организационог карактера: анализира се стање и проблеми судијског кадра, предлажу мере и доносе закључци,

б) стручног карактера: разматрају се питања из теорије и праксе суђења на утакмицама.

2. Стручни семинар је обавезан за судијски кадар с листе одређеног степена такмичења. Припрема и организује га судијски орган надлежног удружења судија.

Ови стручни скупови одржавају се, по правилу два пута годишње, у виду:

- стручне анализе са приказом квалитета судија и суђења,
- стручне информације о евентуалним изменама и допунама Правила игре и прописа у вези са организацијом фудбалских такмичења,
-
- стручне наставе о актуелним елементима из области Правила игре са инструкцијама за примену,
- стручних провера теоријског знања, физичких способности и здравственог стања.

3. Стручни састанак: је обавезан за одређену категорију судијског кадра, по територијалној припадности одређеног степена такмичења. Припрема га и организује удружење судија надлежног савеза.

Ови састанци се одржавају према потреби у току једне такмичарске сезоне, са разматрањем проблема стручно-такмичарског карактера одређеног степена такмичења.

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА СТИЦАЊЕ ЗВАЊА СУДИЈЕ ДРУГЕ И ПРВЕ КАТЕГОРИЈЕ

Члан 23.

Звање судија друге и прве категорије стиче се полагањем посебног испита.

Испит за звање судије друге и прве категорије организује и спроводи испитна комисија.

Испитна комисија одређује из свог састава комисију од три члана, за теоријски део испита а посебне комисије за практични део испита.

Чланови испитних комисија се бирају са листе инструктора, коју утврђује извршни одбор удружења.

Испитна комисија је обавезна да води записник о испиту.

Члан 24.

Кандидат за судију друге и прве категорије, подноси молбу – пријаву за полагање испита Удружењу судија округа – региона, града, с тим да молба – пријава буде достављена испитној комисији удружења најкасније до 31. јула, односно 31. јануара.

Члан 25.

Молба – пријава за полагање испита за стицање звања судије друге и прве категорије подноси се по посебном протоколу кога утврђује испитна комисија.

Уз молбу – пријаву за полагање испита кандидат је обавезан да приложи уверење о здравственом стању и способностима за вршење дужности фудбалског судије. Уверење издаје овлашћена здравствена установа на обрасцу Здравствене комисије удружења.

Члан 26.

Секретар испитне комисије утврђује исправност и веродостојност приспеле документације. Уколико је документација непотпуна и из ње се не може закључити да кандидат испуњава прописане услове, молба – пријава се враћа удружењу судија које је пријавило кандидата, са остављеним роком од осам дана у којем су дужни да изврше допуну документације.

Кандидату који не испуњава услове, молба – пријава се не прихвата и о томе се кандидат обавештава преко Удружења судија које је поднело молбу – пријаву, а приложена документација биће враћена.

Члан 27.

Председник и секретар испитне комисије утврђују који кандидат испуњава услове за полагање испита, сачињавају списак кандидата. Након консултација са председником КУС и председником Удружења одређују датум полагања испита.

Члан 28.

Испитна комисија о заказаним испитима обавештава удружење судија региона, покрајине и града Београда који су дужни да образују посебну комисију за припрему кандидата са своје територије.

Члан 29.

Испитна комисија извештава кандидата за судију друге или прве категорије преко удружења судија, које је поднело пријаву о датуму и месту када кандидат полаже теоретски део испита и то најкасније 30 дана пре термина за када је испит заказан.

Члан 30.

На основу броја кандидата, испитна комисија на предлог председника одређује једну или више испитних комисија од по три члана за усмени део теоретског испита.

Пре полагања теоретског дела испита, кандидати могу бити подвргнути психофизичкој провери путем теста.

Овај тест обавља психолог кога одреди испитна комисија.

Члан 31.

Кандидат који није задовољио на усменом делу теоретског дела испита, није положио испит.

Члан 32.

Испитна комисија доноси одлуку да кандидат може да приступи полагању практичног дела испита и упутиће захтев удружењу судија кандидата окружног, градског, регионалног и покрајинског савеза да за свог кандидата предложи Испитној комисији две утакмице на којима ће кандидат полагати практични део испита за звање судије друге или прве категорије.

Ако испитна комисија дође до закључка да одређена утакмица по својој тежини нема услова и елемената за доношење оцене о квалитету судије, неће такву утакмицу третирати као испитну, и у том случају тражиће да надлежно Удружење судија предложи другу утакмицу.

Члан 33.

Кандидат који успешно положи теоретски део, приступа полагању практичног дела испита. Практични део испита се састоји из суђења две утакмице окружног, градског, регионалног и покрајинског степена такмичења, за судије друге категорије, а судије прве категорије утакмицу Српске лиге.

Извршни одбор удружења надлежног савеза утврђује листу инструктора прве категорије чији је задатак давање комисијских испитних контрола кандидату за судију друге категорије као, и условних контрола кандидата за судију прве категорије.

Практични део испита спроводи комисија од два члана коју одређује испитна комисија, са листе коју претходно усвоји извршни одбор удружења.

Одлука комисије на практичном делу испита мора бити једногласна, у противном практични део испита се понавља пред другом комисијом.

Кандидат, који не задовољи на првој утакмици није положио испит.

Члан 34.

Трошкови рада испитне комисије и контролора падају на терет кандидата, као и на: окружни, регионални, градски или покрајински фудбалски савез из којег је кандидат за судију друге или прве категорије.

Члан 35.

Кандидат, који је успешно положио теоретски испит, задовољио на усменом делу испита и положио практични део испита, стиче звање судије друге или прве категорије.

Члан 36.

Одлуку о проглашењу за судију друге или прве категорије, доноси извршни одбор удружења и судији се издаје одговарајуће решење за судују друге, а диплома за судију прве категорије.

Решење – диплома садржи: одредбе из Правилника о судијама и суђењу ФСС, име и презиме судије друге или прве категорије, са датумом издавања решења, који се рачуна као дан проглашења.

Решење потписује и оверава председник удружења.

Члан 37.

Против одлуке испитне комисије кандидат за судију друге или прве категорије нема право жалбе.

Одлука Испитне комисије је коначна.

Члан 38.

Кандидат који није положио испит за звање судије друге или прве категорије, може се пријавити за нови испит по истеку шест месеци од момента подношења документације и сноси све трошкове поновљеног испита.

Кандидат, који не положи ни поновни – други испит, нема више право полагања испита за звање судије друге или прве категорије.

Члан 39.

Извршни одбор удружења доноси упутство о организацији и раду испитне комисије у чијој су надлежности и стицање звања за судију друге и прве категорије. Кандидат за полагање теоретског дела писменог испита, приступа испиту пред члановима испитне комисије. Обрада тестова, који садрже 24 питања траје 60 минута.

а) Посебни услови за стицање звања судије друге категорије

Члан 40.

Испит за судију друге категорије може полагати судија чији је квалитет суђења утакмица окружне – подручне и градске лиге, високо вреднован и од кога се може очекивати успешно суђење утакмица Српске лиге.

Испит за другу категорију може полагати судија који испуњава 30. јуна, односно 31. децембра, календарске године, при пријављивању за испит следеће услове:

а) да није старији од 28 година,

б) да је од стицања звања судије треће категорије успешно судио најмање 15 првенствених утакмица лиге из које се непосредно обнављају зонске и покрајинске лиге. у број утакмица се могу рачунати и суђења куп утакмица на окружном, покрајинском и градском степену такмичења.

Изузетно, судији који је као играч сениорске екипе, наступао четири године, и посебно се истиче квалитетом суђења, извршни одбор удружења може одобрити полагање испита за звање судије друге категорије, ако је судио најмање 50 одсто утакмица услова који се тражи овом тачком Правилника.

За судије женског пола потребно је да је кандидат одсудио најмање десет првенствених или куп утакмица одговарајућег степена такмичења.

в) да се најмање једну такмичарску годину налази на листи за суђење утакмица непосредно нижег степена такмичења, из кога се обнављају зонске лиге и да је успешно судио утакмице те лиге,

г) да има најмање две успешно оцењене појединачне и једну комисијску контролу суђења са првенствених и куп утакмица у надлежности окружног – подручног, градског, регионалног и покрајинског савеза од стране републичких – инструктора друге категорије или савезних – инструктора прве категорије са листе одговарајућег степена такмичења,

д) да у току такмичарске године није кажњаван због учињене повреде Правила игре при суђењу утакмица и да у истом периоду није упућиван на поновну проверу теоретског знања или физичке спремности,

ђ) да му у последњој такмичарској години суђење или помоћно суђење није вредновано негативном оценом од стране делегата – инструктора на утакмици, а потврђено од стране надлежног органа за анализу суђења,

е) ако се кандидат пријавио за испит, а настану сметње из тачака д и ѓ, он губи право полагања у том испитном року.

Члан 41.

Испит за судију друге категорије састоји се из теоретског и практичног дела.

Теоретски део испита састоји се из писменог и усменог дела проверавања знања кандидата из Правила игре и прописа ФСС.

Писмени део теоретског испита састоји се из обраде тестова из Правила игре. Кандидат за полагање теоретског дела писменог испита, приступа испиту пред члановима испитне комисије.

Обрада тестова који садрже 24 питања траје 60 минута. Кандидат мора да има најмање 20 тачних одговора да би положио испит из ове области и тада се позива на усмени део испита.

Усмени део испита састоји се из провере знања из Правила игре, Одлука Међународног БОРДА, одлука ФСС у вези са применом Правила игре, Статута и других прописа ФСС.

Испитна комисија води записник о испиту.

б) Посебни услови за стицање звања судије и судије помоћника прве категорије

Члан 42.

Зависно од листе на којој се налази, звање судије прве категорије може да се стекне судија и судија помоћник прве категорије.

Члан 43.

Испит за судију прве категорије може полагати судија друге категорије који испуњава следеће услове:

- да на дан 30. јуна или 31. децембра године у којој подноси молбу за полагање испита, са спортском биографијом и осталим документима прописаним овим чланом, није старији од 31. године,
- да се најмање једну такмичарску годину налази на листи за суђење – помоћно суђење, утакмица Српске лиге, са које се непосредно обнавља листа за утакмице Прве лиге Србије,
- да је као судија друге категорије судио најмање 15 првенствених утакмица Српске лиге, односно обавио најмање 20 помоћних суђења, за судије помоћнике друге категорије,
- ако се ради о судији женског пола, потребно је да је као судија друге категорије судио најмање (10) десет првенствених утакмица Српске лиге, односно обавио 15 помоћних суђења, за судије помоћнике,
- да има најмање две успешно оцењене комисијске контроле суђења, помоћног суђења, утакмица извршене од стране савезних инструктора - прве категорије са листе стручних посматрача суђења, утакмица Супер лиге Србије у тој такмичарској години и листе савезних инструктора прве категорије, испитивача за полагање испита за судије прве категорије (теоретског и практичног дела),
- **да је разврстан у прву квалитетну групу судија или помоћника те регионалне групе Српске лиге за такмичарску годину у којој се припрема за испит,**
- да у такмичарској години, у којој је испунио услов да се пријави за испит, није паузирао због пропуста у суђењу,
- да у периоду утврђеном за пријаву испита, приликом провере спремности, није упућиван на поновну проверу теоретске или физичке спремности судија или добио негативну оцену потврђену од стране надлежног органа.

Кандидату који се пријавио за испит, па пре изласка на полагање испита буде упућен на поновну проверу теоретске или физичке спремности, неће бити дозвољено полагање у том испитном року.

Тачност података унетих у протокол из овог члана, проверава и писмено потврђује удружење надлежног савеза.

Члан 44.

Испит за судију прве категорије састоји се из теоријског и практичног дела.

На теоријском делу испита проверава се знање кандидата из Правила игре, Статута и прописа ФСС, ФИФА и УЕФА у вези са применом Правила игре и суђењем утакмица.

Теоријски део испита има: писмени и усмени део.

Писмени део се састоји из два дела:

- а) обраде унапред задате теме, и
б) одговора на 24 питања у тесту из Правила игре са одлукама Међународног БОРДА и одлука ФСС у вези са применом Правила игре у нашој земљи.
Усмени део испита се састоји из усменог пропитивања кандидата.

Практични део испита кандидат полаже суђењем првенствене утакмице Српске лиге, из којих се попуњава Прва лига Србије коју одабере испитна комисија између предложених утакмица за ту сврху од стране надлежног органа регионалних, покрајинских и Фудбалског савеза града Београда. Испитна комисија одређује посебну комисију за практичан део испита од два члана са листе испитивача за полагање испита за судију прве категорије коју доноси удружење. Одлука о успешно положеном практичном делу испита мора бити једногласна, у противном, практични део испита се понавља пред другом комисијом.

Кандидат који не задовољи на обради задате теме или који не одговори тачно на најмање 20 питања из теста, није задовољео на испиту.

Кандидат који не задовољи на писменом делу испита, било у обради задате теме, било у одговорима на тестове, као и кандидат који не задовољи на усменом или практичном делу испита, има право још једном да понови комплетан испит после шест месеци од дана када је поднета пријава за испит.

Уколико жели поново да полаже кандидат је дужан да обнови и достави молбу - пријаву за полагање испита.

Члан 45.

Кандидат који је положио испит за судију прве категорије, проглашава се за судију прве категорије и издаје му се писмени документ - Диплома.

Стаж у првој категорији тече од дана када кандидат успешно положи комплетан испит за судију прве категорије (практични део испита).

СУДИЈЕ ЗА ФУТСАЛ

Члан 46.

Фудбалски судија који има звање друге или прве категорије може се одредити да суди утакмице фудсала.

Судија, који суди утакмице Српске лиге у фудзалу, не може се налазити на листи за суђење других лига, као и на листама делегата – инструктора других лига. **Делегат са ове листе не може бити истовремено и на листи делегата и посматрача других лига.**

За суђење утакмица регионалних степена такмичења у фудзалу утврђују се листе за суђење од судија који су се одредили да суде само утакмице у фудзалу и да нису старији од 48 година.

Члан 47.

Извршни одбор ФСС на предлог Судијске комисије верификује листе судија и органа за делегирање судија.

СЕМИНАРИ СУДИЈА

Члан 48.

Стручно усавршавање судија постиже се путем пленарних састанака, семинара, провере теоријске и физичке спремности.

Судија је обавезан да се стално стручно усавршава и да прати иновације у Правилима игре и увек испољава потпуну физичку спремност.

Члан 49.

Извршни одбор Удружења преко КУС-а припрема и организује пленарне састанке за све судије.

Семинари се одржавају најмање два пута годишње за све судије са листе одређеног степена такмичења.

Семинари судија и судија помоћника Супер и Прве лиге одржавају се једанпут месечно током т.г., а семинари контролора суђења тих лига четири пута годишње.

На семинарима се осим провере знања из Правила игре врши и провера здравствене и физичке спремности судија.

Провера теоретског знања

Члан 50.

Провера теоретског знања судија и делегата – инструктора обавља се најмање једанпут годишње и спроводи је КУС Удружења.

Провера теоријске спремности се обавља пред комисијом од најмање три члана, а врши се тестирањем или на други начин одређен од стране извршног одбора надлежног удружења.

Судија који не задовољи на провери теоријске спремности, има право провере поново после најмање 30 дана. Уколико на поновној провери не задовољи скида се са листе.

Судија који из оправданих разлога не дође на проверу биће само још једном позван на проверу.

Провера физичке спремности

Члан 51.

Физичка спремност судија постиже се редовним тренинзима које организују удружења судија општина. Тренинзи су обавезни.

Провере физичке спремности обавља се најмање два пута годишње, а спроводи је КУС удружења, преко своје комисије од најмање три члана.

Провера је обавезна за све судије на листама свих степена такмичења.

КУС удружења може повремено да врши проверу физичке спремности судија из своје надлежности, када оцени да за то има потребе.

Провера физичке спремности судија врши се по тесту који на предлог КУС-а утврђује извршни одбор удружења.

Пре него што приступи провери физичке спремности судија мора бити лекарски прегледан од стране здравствене комисије удружења.

Судија који не задовољи на провери физичке спремности, има право провере физичке спремности после 30 дана.

Уколико на поновној провери не задовољи скида се са листе тог степена такмичења.

Судија који из оправданих разлога не дође на проверу, биће само још једном позван на проверу.

ОДРЕЂИВАЊЕ СУДИЈА

Члан 52.

За сваку утакмицу одређује се судија и судије помоћници, а тамо где је то утврђено одлукама надлежног фудбалског органа и четврти судија.

Члан 53.

Судије делегиране за обављање дужности на одређеној утакмици, могу бити одлуком надлежног органа за делегирање судија замењени, ако то интереси такмичења захтевају или ако они сами откажу.

Уколико судија откаже утакмицу о разлозима и доказима отказа мора обавестити надлежни орган за делегирање судија.

Члан 54.

Делегирање судија за суђење за утакмице Супер лиге, Прве лиге и Српских лига, фудсал лиге, лига женског фудбала и лига млађих категорија, врше надлежни органи ФСС које именује Извршни одбор ФСС из структуре инструктора прве категорије уз претходно прибављено мишљење Извршног одбора Удружења фудбалских судија Србије.

Извршни одбор ФСС има дискреционо право да одлучује о надлежном органу за делегирање судија, да ли ће то бити инокосни орган – директор – комесар или колективни орган судијска комисија, као и о начину делегирања судија.

Члан 55.

Одлука о делегирању судија се благовремено саопштава судији преко сајта (имејла) надлежног савеза, достављањем налога за суђење или на други начин обавештавања.

Ако судија, за време утакмице не буде у могућности да настави суђење, суђење ће преузети првоименовани судија помоћник, односно примењују се одлуке ФСС о примени Правила игре – четврти судија, кад је делегиран – Прве лига и Супер лига Србије.

Члан 56.

Надлежни орган при делегирању судија мора водити рачуна да се према тежини и значају утакмице делегирају одговарајуће судије према њиховим способностима и квалитету.

Пријатељске и Куп утакмице ФСС

Члан 57.

Судијска комисија ФСС делегира судије, судије помоћнике за:

- пријатељске – интернационалне утакмице клубова Прве лиге и Супер лиге Србије уколико се играју на територији ФСС,
- пријатељске утакмице разних селекција ФСС, ако за то добије надлежност од УЕФА и ФИФА,
- стална куп такмичења која се организују у надлежности ФСС.
- за међународне пријатељске утакмице у иностранству, по захтеву националног савеза организатора утакмице,
- судије помоћнике и четвртог судију за званичне утакмице УЕФА и ФИФА по њиховом захтеву.

Надлежност Судијске комисије ФСС регулише се посебном одлуком коју доноси Извршни одбор ФСС.

Судијска комисија ФСС за пријатељске утакмице може своје право делегирања судија пренети на нижи орган са овим надлежностима.

Члан 58.

Делегирање судија се врши са одговарајућих листа судија и судија помоћника.

За пријатељске и интернационалне утакмице могу се делегирати судије са нижег степена такмичења уколико својим квалитетом и формом заслужују такво поверење.

Члан 59.

Судија или помоћни судија из најквалитетнијих група морају судити највећи број утакмица у циљу подизања квалитета суђења. Користећи отвореност листа, они би требали да суде утакмице своје или нижих лига.

Судија који се налази на листи за утакмице Српске лиге, Прве лиге и Супер лиге Србије мора да суди најмање четири контролисани и оцењене првенствене утакмице, од којих најмање по две у сезони јесен – пролеће, ако нема других сметњи због којих је паузирао.

ЛИСТЕ СУДИЈА

Члан 60.

Извршни одбор надлежног фудбалског савеза у складу са овим Правилником формира листу судија за сваку лигу. Листе се утврђују сваке такмичарске године и то најкасније пре почетка такмичарске године.

Члан 61.

У циљу подстицања судија на систематски рад и за боље вршење судијске дужности и селекције квалитета, свака листа за суђење и помоћно суђење на одређеном степену такмичења, обавезно се обнавља најбољим судијама и судијама помоћницима са непосредно нижих листа одговарујећег степена такмичења.

ОБАВЕЗА СУДИЈА ПРИ СУЂЕЊУ УТАКМИЦА

Члан 62.

Судија је дужан да суди утакмицу за коју га одреди надлежни орган за делегирање службених лица, потом да се стара о доследној примени Правила игре, одлука ФСС уз Правила игре и прописа који се односи на такмичење, и усвојених јединствених критеријума за суђење утакмица.

Члан 63.

Давање изјава члана Удружења судија и инструктора ФСС о суђењу у средствима јавног информисања представља прекршај који се санкционише одредбама Дисциплинског правилника ФСС.

Члан 64.

Делегирани судија, судије помоћници и четврти судија су дужни да најкасније 90 минута пре времена одређеног за почетак утакмице дођу на стадион (за утакмице Супер лиге), односно 60 минута за остале утакмице, да се припреме за суђење и на време које је одређено од стране надлежног органа коме је поверено такмичење, изађу на терен и означе почетак утакмице.

Члан 65.

Судија, судије помоћници и четврти судија кад је одређен су дужни да пре почетка утакмице обаве све радње предвиђене Правилима игре, одлукама Међународног БОРДА, одлукама и прописима о такмичењима ФСС, односно пропозицијама такмичења.

Члан 66.

Судија је обавезан да утакмицу суди у прописаним и за судију одређеној спортској опреми.

Спортску опрему, у складу са Правилима игре, утврђује на предлог Извршног одбора Удружења судија Извршни одбор ФСС.

НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ СЛУЖБЕНИХ ДУЖНОСТИ НА УТАКМИЦАМА

Члан 67.

Судија, судија помоћник, четврти судија кад је одређен, делегат – инструктор – посматрач, имају право на одређену накнаду за обављање службене дужности.

Висину накнаде, из претходног става, утврђује Извршни одбор ФСС.

Када службено лице обавља дужност ван места становања, поред одређене накнаде наплаћује и путне трошкове према трошковнику који утврђује Извршни одбор ФСС.

Уколико службено лице обавља дужност на утакмици клубова различитог ранга, накнада се наплаћује према рангу организатора утакмице - куп утакмице.

Члан 68.

Судија, судија помоћник, делегат – инструктор – посматрач који наплати веће трошкове или накнаду него што има право по трошковнику, учинио је прекршај из Дисциплинског правилника ФСС, а обавезан је да више наплаћени износ трошкова врати клубу.

За учињени прекршај сноси одговорност по одредбама Дисциплинског правилника ФСС.

Накнада за стручан рад

Члан 69.

Судији и инструктору за обављање стручних послова: рада у испитним комисијама, провери теоријског знања и физичке спремности судија, изради стручних реферата и др. припада одговарајућа накнада.

Ако судија или инструктор ове дужности и послове врши ван свог места боравка припадају му и путни трошкови у складу са одлуком Извршног одбора ФСС.

Одлуку о висини накнаде за обављање стручних послова, из става 1. овог члана на предлог Извршног одбора Удружења доноси судија Извршни одбор ФСС.

ИЗВЕШТАВАЊЕ О СПРЕЧЕНОСТИ СУЂЕЊА УТАКМИЦЕ

Члан 70.

Судије су дужне да благовремено и писменим путем обавесте орган за делегирање службених лица ФСС, ако су спречени из било ког разлога, да неће моћи да суде утакмицу.

Члан 71.

Судија, који из оправданих разлога не може да обави дужност за коју је делегиран, дужан је да откаже суђење писмено, телеграмом или факсом, а у изузетно оправданим случајевима отказ се може саопштити телефонским путем и то 24 часа пре времена утврђеног за почетак утакмице.

Рок из става један овог члана подразумева обавезу судије да обавештење о отказу суђења мора бити код органа за делегирање службених лица до рока из претходног става.

Отказ мора бити писмено образложен.

Уколико судија два пута неоправдано откаже суђење утакмице аутоматски се брише са листе суђења.

Члан 72.

Судија, судија помоћник, инструктор – посматрач суђења, су обавезни да о свакој промени места боравка, адресе стана или пријављених бројева телефона за комуникацију у року од 48 часова, писмено обавести орган за делегирање службених лица ФСС.

ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

Члан 73.

Судија који се налази на листи за суђење или за помоћно суђење, мора бити лекарски прегледан пре почетка јесење и пролећне сезоне у складу са Правилником о медицинској заштити чланова ФСС.

Судија који се не подвргне лекарском прегледу или не буде оглашен за здравог и способног за суђење не може бити делегиран за суђење утакмице.

Лекарске прегледе врше здравствене комисије надлежних удружења судија. Поновни лекарски преглед, за судије који се нису подвргли прегледу или нису били оглашени за здравог и способног за суђење, поново се може обавити по истеку рока који одреде здравствене комисије удружења судија.

Боловање

Члан 74.

Судија који се налази на боловању из личних разлога, не може за то време судити утакмицу.

Судија који користи боловање због болести члана породице може за то време судити утакмицу.

СУДИЈСКА ЛЕГИТИМАЦИЈА И АМБЛЕМ

Члан 75.

Судија и инструктор поседује службену легитимацију Удружења. Службену легитимацију издаје Удружење.

Судија је дужан да за време суђења носи амблем Фудбалског Савеза Србије (ФСС) који је јединствен за све судије ФСС, и сва фудбалска такмичења на територији Републике Србије.

Члан 76.

Судија и судија помоћник, док се налази на листи ФИФА, носе амблем ФИФА и на утакмицама сталних такмичења ФСС, у складу са прописима и одлукама ФИФА.

ПОДНОШЕЊЕ ИЗВЕШТАЈА О СУЂЕЊУ, ПОМОЋНОМ СУЂЕЊУ И КОНТРОЛИ СУЂЕЊА

Члан 77.

Судија је дужан да у року од 48 часова по одиграној утакмици поднесе писмени извештај органу за делегирање судија.

Када се извештај доставља поштом, датум поштанског жига се узима као остављени рок у ставу један овог члана.

Приликом израде извештаја судија је обавезан да детаљно опише инциденте, на утакмици и у вези са обављеном дужношћу, да образложи искључење играча као и одстрањења службених лица клубова и да укаже на недостатке у организацији и обезбеђењу утакмице.

Члан 78.

Судије помоћници и четврти судија утакмице, такође подносе писмени извештај уколико је на утакмици и у вези са њом било инцидентата, искључења играча, одстрањења службених лица екипа или је на суђење утакмице уложена жалба у вези са применом одредбама Правила игре.

Рок и начин достављања извештаја је исти као и за судије.

Члан 79.

Посматрач суђења, на посебно утврђеном обрасцу и извештају о контроли суђења доставља у остављеном року, органу који га је делегирао писмени извештај о обављеној дужности.

МИРОВАЊЕ СТАЖА

Члан 80.

Судија, који се налази под суспензијом надлежног фудбалског органа или против кога се води кривични поступак за кривична дела нечасне природе, не може остваривати своја права у удружењу судија до окончања поступка.

Члан 81.

Судија који је привремено прекинуо суђење због одласка на одслужење редовног војног рока, дужег боловања, привременог рада у иностранству, активног играња фудбала и усавршавања, може бити поново увршћен на листу судија оног степена такмичења, на којој је био пре привременог прекида суђења уз предходну одлуку Извршног одбора ФСС по престанку разлога због којих је привремено прекинуо суђење.

ОГРАНИЧЕЊА

Судија – инструктор – тренер

Члан 82.

Судија и инструктор који врши дужност тренера не може обављати судијску дужност на утакмицама оног такмичења у којима учествују екипе његовог клуба.

Судија активни играч

Члан 83.

Активан играч клуба може полагати испит за судију, али не може судити утакмице такмичења у којима учествују екипе његовог клуба.

Судија и инструктор – функционер у фудбалском клубу

Члан 84.

Судија и инструктор ангажован аматерски или професионално у фудбалском клубу не може вршити функцију судије на утакмицама такмичења у којима учествују екипе његовог клуба.

Судија – функционер судијског органа у фудбалској организацији

Члан 85.

Активни судија и помоћник не може бити члан Судијске комисије ФС Србије или његових радних тела ако их формира.

Чланови Судијске комисије ФСС не смеју бити учлањени у клубове или органе лига ФСС којом руководе.

Судија или судија помоћник не може обављати функцију у клубу на чијој листи суди или је судија помоћник или у Савезу под чијом је ингеренцијом вођење те лиге.

Одредбе из става један овог члана не односе се на активне судије које обављају функције у удружењима судија или фудбалским савезима нижег ранга од оног на чијим се листама налази такав судија или помоћник.

Родбински везе

Члан 86.

У истом рангу такмичења – лиги не могу се налазити судија, судија помоћник, инструктор и делегат, који су у блиским родбинским везама, а које могу имати утицаја на напредовање осталог судијског кадра као и на регуларност такмичења.

РЕАКТИВИРАЊЕ

Члан 87.

Судија коме је уважена оставка на судијско звање, или судија који је био осуђен од стране надлежног суда за кривична дела, или је био одстрањен одлуком дисциплинског органа из фудбалске организације, па је касније рехалибитован, може поднети молбу за враћање у чланство удружења судија уз обавезно мишљење надлежног фудбалског савеза.

О молби за реактивирање одлучује надлежно удружење судија.

ПРЕСТАНАК СУЂЕЊА

Принудни престанак суђења

Члан 88.

Судија аутоматски престаје да суди у следећим случајевима:

- а) подношењем оставке,
- б) по истеку такмичарске године, у којој је навршио 46. годину живота,
- в) ако је кажњен доживотном забраном вршења функције у фудбалском спорту и
- г) на основу правоснажне пресуде суда због кривичног дела нечасне природе.

ПРЕВОЂЕЊЕ СУДИЈЕ У ИНСТРУКТОРЕ

Члан 89.

По престанку суђења, на писмени захтев, судија ће бити преведен у инструктора, и то:

а) бивши међународни и савезни судија – судија прве категорије који је водио утакмице савезних лига, Супер лиге Србије, преводи се у инструктора прве категорије,

б) бивши савезни судија – судија прве категорије који није водио утакмице савезних лига и Прве лиге Србије и републички судија друге категорије, који је водио утакмице Српске лиге, преводи се у инструктора друге категорије,

в) бивши судија треће категорије као и републички судија – судија друге категорије, који није водио утакмице Српске лиге, преводи се у инструктора треће категорије.

Превођење у инструкторе треће категорије врше општинска и градска удружења судија. Критеријуме и поступак о превођењу у звање инструктора утврђује се посебним упутством кога доноси извршни одбор удружења.

Члан 90.

По престанку активног суђења, судија који је одлуком надлежног органа преведен у инструктора права остварује у удружења судија општине, као равноправан члан, у складу са Статутом Удружења судија Србије.

Члан 91.

Судијски инструктор прве категорије може вршити дужност:

а) стручног посматрача суђења на утакмицама Прве лиге и Супер лиге Србије и нижег степена такмичења, уколико га надлежни орган, у складу са овим Правилником и својим прописима, уврсти на одговарајућу листу посматрача, с тим да непосредно по превођењу из статуса активног судије у инструктора, најмање једну годину дана, не може вршити дужност посматрача суђења на утакмицама лиге, које је у последњој такмичарској години пред превођење у инструкторе, судио или вршио дужност судије помоћника,

б) стручног предавача – наставника на школама и семинарима за стварање нових и унапређење постојећих судија, као и испитивача на испитима за судије почетнике и за стицање виших судијских звања – категорија: друге и прве категорије, уколико се оспособи за те дужности, и

в) обављати и друге послове и задатке предвиђене овим Правилником, провере теоријског знања и физичке спремности, као и друге задатке стручног карактера, у складу са прописима надлежних органа удружења.

Дужност из овог члана не може вршити инструктор, који је као судија или инструктор кажњаван за дела нечасне природе.

Члан 92.

Судијски инструктор прве категорије, који се бави теоретским радом, или је показивао надпросечне резултате у провери теоретске спремности, може, уколико положи одговарајући испит, стећи звање инструктора прве категорије – предавача, односно – испитивача.

Испити из става један овог члана полаже се пред комисијом коју образује КУС удружења, из редова реномираних судијских инструктора теоретичара, писаца коментара Правила игре и предавача на семинарима судија Прве лиге и Супер лиге Србије.

Судијском инструктору прве категорије – предавачу, односно испитивачу, Удружење, издаје диплому о положеном испиту.

Ближе одредбе у вези с полагањем испита из првог става овог члана, уређује Извршни одбор Удружења посебним упутством.

Инструктор прве категорије – саветник

Члан 93.

Изузетно судијском инструктору прве категорије, који се посебно истиче у стручном раду на стварању и школовању судијског кадра Извршни одбор Удружења судија Србије може доделити звање инструктор – саветник и Повељу захвалности, ако испуњава бар три од следећих услова:

- да је био на листи контролора суђења утакмица савезних лига бивше Југославије, Србије и Црне Горе или Супер лиге Србије и за то време успешно обавио најмање 50 контрола на утакмицама тих степена такмичења,

- да је најмање три пута био предавач на семинарима савезних лига, бивше Југославије, Србије и Црне Горе, Прве лиге и Супер лиге Србије,
- да је учествовао у изради коментара или припреми Правила игре, или је у стручној литератури објавио квалитетне стручне чланке из области суђења,
- да је више пута било члан испитних комисија за стицање звања савезних судија, тј. судија прве категорије.

Ближе одредбе и упутства у вези саветничког звања, уређује Извршни одбор Удружења судија Србије.

Стручна контрола суђења

Члан 94.

Судије се, по правилу, контролишу приликом суђења утакмица. Контролу, по правилу, спроводи орган савеза, кога одреди Извршни одбор ФСС. Ово не искључује право и осталим стручним органима Удружења судија да контролишу судију са свог подручја, да прате његов развој и да му помажу у стручном усавршавању и оспособљавању за напредовање.

Контролу врши инструктор који се налази на листи посматрача најмање истог степена такмичења на којој се налази судија, чије се суђење контролише.

Систем контроле суђења је јединствен на целој територији ФСС.

У одређеним случајевима, када то захтева ситуација у такмичењу и интерес судијског органа надлежног савеза, може се одредити посебна контрола ради увида у вршењу дужности судије и контролора.

Извештај о контроли суђења **није једино** мерило за рангирање судије и судије помоћника.

Начин вршења контроле прописује упутством Извршни одбор Удружења судија Србије на основу општих смерница за контролу суђења ФИФА и УЕФА, које доноси КУС Удружења.

Услове за стављање и скидање инструктора са листе контролора прописан је одредбама овог Правилника.

Листе инструктора контролора

Члан 95.

За стручно праћење и оцењивање квалитета суђења утакмица Супер, Прве лиге и Српских лига, формирају се листе инструктора-контролора за сваки степен такмичења посебно. Предлог листе за Српске лиге КУС доставља Судијској комисији ФСС. Судијска комисија ФСС утврђује листе за Супер, Прву и Српске лиге и доставља их на верификацију Извршном одбору ФСС.

На листе инструктора - контролора могу се ставити, у првом реду, школовани инструктори ове специјалности, чије је звање једнако, или више од звања судије и судије помоћника, који су у дужем периоду успешно водили утакмице истог или вишег степена такмичења, а потом обављали стручну контролу суђења и учествовали у стручном раду на унапређењу и селекцији судија.

Члан 96.

На листу стручног посматрача - инструктора не може се ставити инструктор:

- који је, као активни судија, био скинут са одговарајуће листе одређеног степена такмичења због тежих пропуста у суђењу,
- који није задовољио на провери здравствене способности,
- који је као судија, или као инструктор, кажњаван за дела нечасне природе.

Члан 97.

Инструктор – контролор са листе вишег степена такмичења може бити одређен да врши контролу суђења утакмица и нижих степена такмичења.

Листа инструктора стручних предавача

Члан 98.

Извршни одбор Удружења у циљу школовања и оспособљавања инструктора за посебан вид и ангажовање на пословима предавача, на школама за стварање нових фудбалских судија и на семинарима за усавршавање постојећих судија на разним листама и

степенима такмичења, за предаваче и испитиваче на школама за нове фудбалске судије и испитима за виша судијска звања утврђује посебну листу стручних предавача.

Члан 99.

Извршни одбор Удружења судија и инструктора Србије утврђује критеријуме који морају да испуњавају инструктори да би били увршћени на листу стручних предавача – испитивача.

Члан 100.

Стручни предавачи могу бити инструктори који имају положени испит пред надлежном комисијом КУС-а Удружења за инструктора стручног предавача – наставника, као и инструктора који је обучен од стране КУС-а Удружења а да се бави предавачким радом и тумачењу Правила игре и њиховој примени.

МЕНТОРСТВО И УНАПРЕЂЕЊЕ СУЂЕЊА

Члан 101.

Ради унапређења суђења на утакмицама Српске лиге, Прве лиге и Супер лиге Србије, Извршни одбор Удружења формира менторску функцију – менторе од истакнутих инструктора прве категорије, који добро познају Правила игре и фудбалске прописе, са одговарајућим моралним и спортским особинама као судије, судије помоћници, инструктори и имају афинитета за односе поштовања у струци и доказане квалитете за преношење знања на млађе судије.

Члан 102.

Циљеви и задаци менторске функције су:

а) да континуирано прати одређен број судија и судија помоћника који квалитетом исказују перспективност на листама Српске лиге, Прве лиге и Супер лиге Србије.

б) да својим знањем и искуством помаже стручном усавршавању судија и судија помоћника тиме што ће:

- отклањати њихове недостатке и уочене слабости у суђењу или помоћном суђењу,
- уједначавати критеријуме суђења,
- преносити савремене методе које су садржане у инструкцијама и препорукама Међународног БОРДА, ФИФА, УЕФА и удружења у њиховој примени у суђењу и помоћном суђењу,
- да судије и судије помоћници убрзано подижу квалитет и брже напредују, чиме се подмлађују листе и врши квалитетна припрема кандидата за међународне судије,
- иницирати и сарађивати при увођењу менторске функције и на ниже лиге и на већи број перспективних судија и судија помоћника, посебно на лигама из којих се обнављају листе Српске лиге.

Члан 103.

Менторску функцију **треба увести и у** Удружења судија покрајина, региона и града Београда, окружна и општинска удружења за судије који се налазе на листама такмичења из њихове надлежности.

Члан 104.

Судијска комисија ФС Србије доноси упутство којим се уређује начин рада и задаци менторске функције.

ЛИСТА СУДИЈА СРПСКЕ ЛИГЕ

Члан 105.

За суђење утакмица Српске лиге утврђују се листе за суђење и листе за помоћно суђење, посебно за сваку групу.

Листе судија формирају се према броју клубова у свакој групи, тако да на сваки клуб долазе по **један ипо** судија.

Листе судија и помоћних судија се деле у по три квалитетне групе.

Листа за помоћно суђење се формира тако што на сваки клуб долази по један судија помоћник.

Листе су отворене, тако да судија са више листе може да суди утакмице Српске лиге.

Члан 106.

За суђење утакмица Територијалне лиге у фудзалу утврђују се посебне листе за суђење, од судија који су се определили за суђење фудзала.

Члан 107.

На листу судија за утакмице Српске лиге може се уврстити судија који има звање судије друге и прве категорије.

Спремност за суђење утакмица Српске лиге судија доказује поред звања одређене категорије, квалитетом, провером здравствене способности, теоретског знања и физичке спремности.

Члан 108.

Надлежни судијски орган, кога верификује Извршни одбор ФСС на предлог Судијске комисије ФСС, врши следеће послове:

- делегира судије на утакмице Српске лиге,
- приликом делегирања судија придржава се искључиво спортско-стручних критеријума да би се што квалитетнијим суђењем обезбедила заштита свих интереса и циљева фудбалског такмичења, као и да се унапређењем суђења и судија усавршава и подиже квалитет игре,
- **делегира судије са листе које су утврђене одлуком Судијске комисије, а верификоване од стране Извршног одбора ФСС.**

Увид у квалитет судије надлежни орган за делегирање судија Српске лиге, има преко непосредног посматрања суђења на појединим утакмицама, на основу извештаја стручних посматрача суђења, увидом у записнике са утакмица, и у стручну анализу суђења коју спроводи Комисија за унапређење суђења **ФСС**, праћењем извештаја у средствима јавног информисања, као и на све друге прикладне, и доступне начине доноси одлуке и предузима све потребне мере како би путем делегирања унапређивао суђење.

Контролу и оцењивање судија и помоћних судија врше:

-на утакмицама на којој је делегат спортски радник , инструктори ФСС сврстани у III групу,

-на 50% утакмица инструктори (бивше судије преведене у звање инструктора), који се налазе на листи делегата Српске лиге.

Рангирање судија и помоћних судија врши се за сваку групу Српске лиге по квалитетним групама посебно , а на бази квалитета и перспективности.

КУС Удружења судија ФСС врши:

-анализу суђења утакмица Српске лиге,

-рангира и категоризује судије, помоћне судије и посматраче суђења, и о истом обавештава надлежни орган.

Члан 109.

Листе судија Српске лиге формирају се за сваку такмичарску годину и обнављају искључиво на принципу квалитета од најбољих судија са непосредно ниже листе суђења – из којих се обнавља Српска лига.

Члан 110.

Предлог судија за суђење утакмица Српске лиге са непосредно нижих листа Комисија за унапређење суђења доставља извршном одбору Удружења судија а овај са својим мишљењем Извршном одбору регионалних, покрајинских и Фудбалског савеза Београда, **који**

прослеђују Удружењу судија ФСС да исти достави Извршном одбору ФСС на верификацију.

Члан 111.

На листу за суђење утакмице Српске лига, на предлог Комисије за унапређење суђења и предходно прибављеног мишљења Извршног одбора Удружења судија Србије, **Извршни одбор ФСС** може да уврсти судију који поред квалитета испуњава и следеће услове:

- да на дан 1. јула није старији од 30 година (уколико први пут долази на ову листу),
- да је судио најмање 15 првенствених утакмица, а ако се предлаже на листу за помоћно суђење да је обавио дужност судије помоћника на најмање 15 првенствених утакмица на непосредно нижем степену такмичења – лиги из које се обнавља Српска лига. Судија бивши играч мора да има најмање 10 одсуђених првенствених утакмица на том степену такмичења, да је на непосредно нижим лигама из које се обнавља Српска лига судио утакмице и провео на тој листи најмање једну годину,
- да у предходној такмичарској години није оцењен са оценом неприхватљиво – врло лоше суђење (5,0 – 5,9)
- да у предходној такмичарској години није кажњаван због пропуста у примени Правила игре,
- да у предходној такмичарској години није упућиван на поновну проверу теоријског знања и физичке спремности, и
- да има примерно спортско понашање и држање како пре, за време и после одигране утакмице, тако у вези са обављањем судијске дужности.

Члан 112.

За листу судија за суђење утакмица Српске лиге у фудзалу примењују се одредбе из предходног члана, уз услов да судија на дан 1. јула није старији од 45 година.

Члан 113.

Судија, који било на који начин нема узорно понашање и владање као спортиста, спортски радник и грађанин, не може се налазити на листи судија за суђење и помоћно суђење утакмица Српске лиге.

Начин и услови за стављање и скидање судија са листа за суђење Српске лиге

Члан 114.

На крају сваке такмичарске сезоне са сваке листе судија и помоћних судија Српских лига и зонских лига, скинуће се онолико најслабије пласираних судија и помоћника према ранг листи коју сачине КУС СОС ФСС за Српске лиге и КУС СОС сваког региона за зонске лиге, зависно од броја зона у сваком региону и броја подручних-околичних лига из којих се попуњавају зоне, како би се направила места за долазак по једног судије и једног помоћника, са сваке зоне на сваку листу српске лиге и са сваког подручја на сваку листу зонских лига.

Члан 115.

Извршни одбор ФСС на предлог Извршних одбора удружења судија изврши скидање судије са листе из следећих разлога:

- кадровске политике,
- лоше приказаног квалитета суђења, и
- кажњавања због учињених дисциплинских прекршаја од надлежног дисциплинског органа казном забране суђења или вршења функција у фудбалском спорту дуже од три месеца.

Предлог за изостављање судија са листа могу дати и окружна, градска и регионална – покрајинска Удружења судија због неизвршења њихових обавеза према матичним удружењима.

Члан 116.

Ако због неуспешног суђења на утакмицама Српске лиге судија буде изостављен са листе он се може вратити на ту листу зависно од успешности суђења утакмица на нижем рангу уколико то одговара кадровској политици удружења судија, с тим да може само још једном да буде враћен на листу за утакмице Српске лиге.

Члан 117.

Са листа за суђење и помоћно суђење аутоматски силази судија који:

- у току такмичарске године наврши 35 година живота,
- добију две оцене „слаб“ или „недовољан“,
- добију оцену „слаб“ због битне повреде Правила игре,
- кажњен правоснажном пресудом Суда казном затвора због дела нечасне радње или временском казном надлежног дисциплинског фудбалског органа забране вршења дужности судије или обављања функција у фудбалском спорту дуже од три месеца.

Судија који у току такмичарске године наврши године старости предвиђене овим чланом остаје на листи за суђење Српске лиге до краја такмичарске године.

Са листе за суђење утакмица непосредно нижих лига из којих се обнавља Српска лига, судија аутоматски силази када у току такмичарске године наврши 33 године живота.

Члан 118.

На крају сваке такмичарске године, на основу приказаног квалитета суђења и процене у вези са перспективношћу и могућностима даљег напредовања појединих судија а на основу анализа и мишљења надлежних стручних органа **Извршни одбор ФСС** одлучује које судије треба да остану на одговарајућим листама **српских лига**, а које треба да пређу на листе суђења нижих лига.

Уколико са листа спадају судије по разним другим основама, оне не улазе у број неуспешних судија.

Члан 119.

Када се судија скида са листе суђења и помоћног суђење Прве лиге Србије и враћа на листу за суђење или помоћно суђење утакмица Српске лиге онда се поред **броја судија и помоћних судија по члану 114. овог Правилника**, изостављају и наредне судије по пласману онолико судија колико је стигло са листе Прве лиге Србије умањено за број судија који су отишли на листе вишег ранга у тој такмичарској години.

Члан 120.

Судија који се због неуспешног суђења изоставља са листе за суђење или помоћно суђење Прве лиге Србије, не мора се аутоматски уврстити на листу за суђење или помоћно суђење утакмица Српске лиге, о чему одлуку доноси **Извршни одбор ФСС** на предлог извршног одбора удружења судија тих савеза.

Листа судија зонских - покрајинских лига

Члан 121.

На листе судија за суђење утакмица зонских – покрајинских лига са којих се непосредно обнављају листе за Српску лигу, може уврстити судију који поред одређеног квалитета испуњава и следеће услове:

- да није старији од 28 година (уколико први пут долази на ову листу),
- да има звање судије друге или прве категорије,
- да је квалитетно судио најмање 15 првенствених утакмица на непосредно нижим лигама из којих се обнављају зонске – градске, регионалне и покрајинске лиге, судија, бивши играч, мора да има најмање десет одсуђених утакмица на овој лиги,
- да је у непосредно нижој лиги судио утакмице и на тој лиги провео најмање једну годину.

Остали услови за утврђивање листа зонских – покрајинских лига утврђене су одредбама Правила о судијама и суђењу фудбалских савеза региона, Војводине, Косова и Метохије и Београда.

ОЦЕЊИВАЊЕ СУЂЕЊА

Члан 122.

За суђење утакмице Српске лиге, Прве лиге и Супер лиге Србије, судије се оцењују бројчаним оценама а на основу посебног упутства које на предлог КУС-а утврђује Извршни одбор Удружења судија Србије.

Члан 123.

Упутство о оцењивању судија, судија помоћника и четвртог судије из претходног члана овог Правилника, јединствено се примењује за сва такмичења и лиге на територији ФСС.

Члан 124.

Оцењивање судија врше посматрачи из члана 145. овог Правилника.

Члан 125.

Брише се у целости.

Члан 126.

Због пропуста у суђењу, контроли суђења и оцењивању судија или због кршења Кодекса, примењују се адекватне мере које се изричу од:

**-Судијске комисије ФСС: судијама или посматрачима суђења Супер и Прве лиге,
-КУС-а УС ФСС путем органа за делегирање: судијама, посматрачима суђења или делегатима – инструкторима за Српске лиге.**

Члан 127.

Оцене посматрача – инструктора суђења са утакмица Српске лиге анализира Комисија за унапређење суђења Удружења судија ФСС.

Комисија за унапређење суђења из става један овог члана решава жалбе у првом степену на негативно дате оцене.

Оцене од стране стручних посматрача – инструктора са утакмица Прве лиге Србије анализира Судијска комисија Извршног одбора ФСС.

Судијски орган који је донео одлуку у првом степену дужан је да о својој одлуци писмено обавести судију и стручног посматрача суђења те утакмице и орган за делегирање односне лиге.

Уколико су судија или стручни посматрач незадовољни донетом негативном оценом, имају право жалбе у другом степену **извршном одбору Удружења судија ФСС.**

Жалбе из овог члана, у другом степену за Прву лигу Србије и Супер лигу Србије решава КУС Извршног одбора Удружења ФСС.

ДЕЛЕГАТИ СРПСКЕ ЛИГЕ

Члан 128.

Извршни одбор регионалних, покрајинских и Фудбалског савеза Београда усвајају листе делегата на којима се налази најмање **50%** из структуре истакнутих фудбалских судија преведених у звање инструктора друге или прве категорије под условом да су судили утакмице овог степена такмичења. Предлог делегата из структуре инструктора утврђује извршни одбор удружења судија надлежних регионалних, покрајинских и Фудбалског савеза Београда.

Приликом предлагања и утврђивања листе делегата мора се водити рачуна о стручним, спортским и моралним квалитетима.

Члан 129.

На листу делегата за утакмице Српске лиге може се уврстити инструктор који испуњава следеће услове:

- да није старији од 60 година (ако се први пут ставља на листу),
- да је оглашен здравствено способним од стране Здравствене комисије за вршење дужности делегата,
- да је као активни судија судио најмање тај ранг такмичења, и
- да је успешно положио проверу из теоријског знања.

Инструктор који се налази на листи делегата за утакмице Српске лиге, аутоматски силази са листе када у току такмичарске године наврши 65 година живота.

Члан 130.

Стручне посматраче–инструкторе суђења одређује председник комисије за унапређење суђења Удружења судија ФСС у сарадњи са председником Удружења судија ФСС.

Члан 131.

Успешност вршења дужности делегата на утакмицама Српске лиге анализира Комисија за унапређење суђења одговарајућег Удружења судија ФСС и предлаже мере такмичарском органу за делегирање делегата.

На крају такмичарске године на предлог Комисије за унапређење суђења, Судијска комисија ФСС утврђује успешност сваког делегата појединачно.

Члан 132.

Члан Органа за делегирање судија бира се из редова истакнутих фудбалских инструктора доказаних на интернационалној сцени и највишем степену такмичења националног савеза из редова активних чланова удружења судија регионалних, покрајинских и Фудбалског савеза Београда.

Члан 133.

Извршни одбор ФСС верификује органе за делегирање судија, на предлог Судијске комисије ФСС.

Члан 134.

У случају када на основу правоснажне одлуке о анализи суђења Комисија за унапређење суђења Удружења судија ФСС оцену инструктора који је на листи делегата Српске лиге за неуспешно тј. успешно суђење не прихвати оцену судију или помоћног судију, орган за делегирање ће према том делегату предузети одговарајуће мере.

ПРВА ЛИГА И СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

Члан 135.

Судијска комисија Извршног одбора Савеза

Извршни одбор ФСС на основу одредба и члана 61. Статута ФСС, бира Судијску комисију која се састоји од бивших судија и има следеће задатке:

а) примењује и инплементира Правила игре које издаје Међународни БОРД као и Правила игре Футсал која издаје Извршни комитет ФИФА;

б) одређује судије и посматраче суђења за утакмице такмичења која организује ФСС;

в) одговорна је за селекцију, обуку и школовање судија Супер лиге, Прве лиге Србије и футсал лиге.

г) сарађује са Удружењем судија ФСС.

д) врши анализу суђења, посматра суђења и оцењује рад судија и посматрача суђења, рангира судије и судије помоћнике, рангира посматраче суђења, предлаже број и састав судија на листама за Супер, Прву и Српску лигу као и футсал лигу, предлаже број и састав листе посматрача од I до V групе, одговара да Правила игре, прописи ФСС, инструкције ФИФА и УЕФА буду доступне судијама, помоћним судијама и посматрачима суђења на свим лигама у оквиру такмичења ФСС.

Члан 136.

Судијска комисија Извршног одбора ФСС, два пута годишње, по завршетку јесење и пролећне сезоне, подноси Извршном одбору ФСС извештај о раду и квалитету приказаног суђења на утакмицама Супер лиге, Прве лиге, Српске и фудбал лиге.

РАНГИРАЊЕ СУДИЈА И СУДИЈА ПОМОЋНИКА

Члан 137.

Комисија за унапређење суђења Удружења судија ФСС прати судије и суђење преко извештаја делегата, стручног посматрача и специјалних посматрача и на основу анализе доноси одлуку о стручним квалитетима судија и судија помоћника.

Члан 138.

За Српску лигу и фудбал лигу ранг листе судија и помоћних судија формира Комисија за унапређење суђења Удружења судија ФСС и доставља Судијској комисији ФСС.

За Супер и Прву лигу Србије ранг листу судија и помоћних судија формира Судијска комисија Извршног одбора ФСС.

Све листе из става 1. и 2. овог члана, на предлог Судијске комисије ФСС, верификује Извршни одбор ФСС.

Члан 139.

Ако на крају такмичарске године, када се утврђују ранг листе судија и судија помоћника, двојица или више судија или судија помоћника имају исти просек оцена боље пласиран на листи је судија, односно судија помоћник који има већи број обављених суђења, а ако су и ти услови исти онда предност има онај судија или судија помоћник који је имао већу просечну тежину утакмице.

Члан 140.

Извршни одбор Удружења судија ФСС, на предлог Комисије за унапређење суђења ФСС, доноси упуство о рангирању судија и помоћних судија фудбал, Српске, Прве и Супер лиге.

ЛИСТЕ СУДИЈА

Члан 141.

За утакмице Прве лиге и Супер лиге Србије утврђују се листе за суђење и листе за помоћно суђење, посебно за сваку лигу.

Судије са листе за суђење делегирају се и за вршење дужности четвртог судије.

Члан 142.

За суђење и помоћно суђење утакмица Прве лиге и Супер лиге Србије, на основу овог Правилника на предлог Судијске комисије Извршни одбор ФСС формира листе са оптималним бројем судија и судија помоћника.

Члан 143.

Утакмице Супер лиге ће судити судије и помоћне судије из елит, прве и развојне групе, а утакмице Прве лиге Србије ће судити судије и помоћне судије из друге, треће и судије са виших група. Број судија сваке групе може бити фиксан или променљив, али не може бити већи од броја из претходне такмичарске године. Судијска комисија ФСС ће за сваку такмичарску годину предложити број судија и помоћних судија за сваку групу и састав сваке групе. Извршни одбор ФСС ће верификовати ове листе пре почетка такмичарске године.

Промену судија и помоћних судија из групе у групу врши Судијска комисија по истеку сваке такмичарске године, а то може учинити и по истеку јесење сезоне. Извршни одбор ФСС ће верификовати те измене.

Рангирање судија и помоћних судија, врши се за сваку квалитетну групу из става 1. овог члана посебно, на бази квалитета и перспективности.

Селекцију судија за утакмице Супер и Прве лиге врши Судијска комисија ФСС, а верификује Извршни одбор ФСС.

Судијској комисији Извршног одбора ФСС у анализи, праћењу суђења и селекцији судија помажу стручна радна тела.

Када су у питању перспективне судије Српске лиге, које треба да дођу на листу за суђење и помоћно суђење Прве лиге Србије, кандидате предлаже Комисија за унапређење суђења ФСС Извршном одбору Удружења судија ФСС по завршетку јесење сезоне.

Квалитет ових судија и помоћних судија ће проверавати Комисија за унапређење суђења Удружења судија ФСС путем посебног ментор-талент програма.

Услови за формирање листа судија

Члан 144.

На листу судија и судија помоћника Прве лиге и Супер лиге Србије на предлог Судијске комисије Извршног одбора ФСС, може се уврстити судија прве категорије који поред траженог квалитета испуњава и следеће услове:

а) Супер лига Србије:

- судија за суђење који на дан 1. јула године у којој се утврђују листе није старији од 46 година (уколико се већ налази на листи), односно **38** година (ако први пут долази на листу), а да је судио најмање 15 утакмица Прве лиге,

- судија помоћник који на дан 01. јула године у којој се утврђује листа није старији од 46 година, уколико се већ налази на листи за суђење или помоћно суђење, односно **38** година ако први пут долази на листу, а да је био најмање 20 пута судија помоћник на утакмицама Прве лиге Србије.

б) Прва лига Србије

- судија за суђење који на дан 1. јула године у којој се утврђују листе није старији од 46 година (уколико се већ налази на листи), односно **36** година (ако први пут долази на листу), а да је судио најмање 15 утакмица Српске лиге,

- судија помоћник који на дан 1. јула године у којој се утврђује листа није старији од 46 година (уколико се већ налази на листи), односно **36** година (ако први пут долази на листу), а да је био најмање 20 пута судија помоћник, на утакмицама Српске лиге.

- предлоге кандидата за долазак на листу за суђење и помоћно суђење Прве лиге Србије, предлаже КУС Извршном одбору Удружења судија. Предлог разматра и утврђује Судијска комисија Извршног одбора ФСС. **Верификацију** врши Извршни одбор ФСС.

Да би судија био предложен за суђење и помоћно суђење Супер лиге Србије, односно Прве лиге Србије, односно Српске лиге, у години у којој се предлаже да дође на вишу листу мора да се на ранг листи налази:

- кандидат за долазак на Супер лигу у развојној групи
- кандидат за долазак на Прву лигу на листу из члана 142 став 7.

По правилу, првопласирани судија и судија помоћник са одређене групе Српске лиге, ако испуњава друге услове из овог Правилника, треба да буде предложен на листу за суђење и помоћно суђење Прве лиге Србије

Листе стручних посматрача – суђења :

Члан 145.

За стручну контролу суђења и оцењивања квалитета суђења утакмица Супер, Прве и Српске лиге, на основу одредаба овог Правилника, Судијска комисија ФСС формира листу стручних посматрача–контролора суђења. Ову листу верификује Извршни одбор ФСС.

Инструктори–контролори суђења сврставају се на бази предлога Судијске комисије ФСС у групе:

- супер контролори (контролишу све степене такмичења),
- прва група (контролишу Супер лигу),
- друга група (контролишу Прву лигу),
- трећа група (контролишу 50 % утакмица српских лига на којима су делегати спортски радници),
- четврта група (контролишу 50 % утакмица српских лига на којима су они делегати),
- пета група (контролишу условне и испитне контроле за I и II категорију. Број и састав који предложи Комисија за унапређење суђења, а усваја Судијска комисија ФСС).

Бивши судија који је преведен у звање инструктор, а који после потписивања Судијске конвенције са УЕФА (22.03.2010.), није остварио своја права у Удружењима судија или на листама стручних посматрача суђења, та права не може остварити ни у будуће.

Обнављање листа

Члан 146.

За сваку такмичарску годину листе за суђење и помоћно суђење Прве лиге попуњавају се са листе Српских лига са по 4 судије и по 4 помоћне судије (по правилу из сваког региона по један).

Из сваке групе у непосредно у вишу групу на крају такмичарске године прелазе по двојица судија и по двојица помоћних судија који су најквалитетнији и најперспективнији.

Из сваке групе у непосредно нижу групу на крају такмичарске године прелазе двојица судија и двојица помоћних судија, који по квалитету нису испунили очекивања или су неперспективни.

Из треће групе испада онолико најнеквалитетнијих судија и помоћних судија, колико је потребно да се направи места за судије и помоћне судије из става 1. овог члана.

Из сваке групе у нижу групу спада и сваки судија и помоћни судија који за четири узастопне такмичарске године не пређе у вишу групу, уколико већ није обухваћен одредбама става 2. овог члана.

Судија или помоћни судија из става 2. овог члана из прве квалитетне групе силази:

-у „развојну групу“ ако постоје услови и перспективност за његов повратак у прву групу или

- у другу групу (да суди Прву лигу) или
- завршава каријеру активног суђења.

Судија или помоћни судија из става 2. овог члана силази из треће групе:

- у одговарајућу групу Српске лиге према месту боравка или
- завршава каријеру активног суђења.

Члан 147.

Судија или судија помоћник који је у такмичарској години упућиван на поновну проверу теоретског знања или физичке спремности, за наредну такмичарску годину не може бити предложен за напредовање на листу за суђење и помоћно суђење Прве лиге Србије и Супер лиге Србије.

Члан 148.

Судијска комисија Извршног одбора ФСС може предложити у циљу подизања квалитета суђења, кадровског подмлађивања и других разлога, замену судија са листа Прве лиге Србије и Супер лиге Србије независно од успешности судија. Одлуку о таквој иницијативи доноси Извршни одбор ФСС.

Услови за предлог међународних судија

Члан 149.

На листама међународних судија ФИФА коју на предлог националних фудбалских савеза, утврђује Судијска комисија ФИФА у оквиру постављених услова, Судијска комисија Извршног одбора ФСС предлаже Извршном одбору ФСС судију прве категорије који испуњава прописане услове од стране ФИФА:

- да на дан 1. јануара, године за коју се ставља на листу, није старији од 45 година (ако се већ налази на тој листи), односно да није старији од **38** година (ако први пут долази на листу),

- да је најмање две године судио утакмице Супер лиге Србије,
- да је у години у којој се предлаже приказао истакнут квалитет суђења,

- да је положио тест ФИФА о физичкој спремности шест месеци пре рока за пријављивање предлога за међународне судије, који утврђује ФИФА,

- да говори или довољно разуме енглески језик да би могао да се споразумева са колегама, делегатом и стручним посматрачем суђења, да разуме инструкције које му се дају и да прецизно влада стручним изразима у вези са суђењем утакмице и такмичењем (подношење извештаја, саопштавање својих одлука и захтева у вези са суђењем, путовањем и др.).

Члан 150.

На листама међународних судија помоћника, који на предлог националних фудбалских савеза, утврђује Судијска комисија ФИФА, у оквиру постављених услова, Судијска комисија Извршног одбора ФСС предлаже Извршном одбору ФСС судију прве категорије који испуњава и следеће услове:

- све услове прописане за кандидата за листу суђења међународних утакмица,
- да показује склоност и спремност за ову специјалистичку судијску дужност, и
- да је у последње две године на утакмицама Супер лиге Србије више пута успешно вршио дужност судије помоћника.

Члан 151.

Проверу физичке спремности и проверу знања енглеског језика врше посебно образоване комисије одлуком Судијске комисије Извршног одбора ФСС.

Члан 152.

Предлог за листе међународних судија, које **верификује** Извршни одбор ФСС, подноси се до рока који одреди ФИФА.

II - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 153.

Удружења судија фудбалских савеза Војводине, Косова и Метохије, Региона источне и западне Србије и Фудбалског савеза Београда дужна су да донесу и усагласе своје акте са овим Правилником о судијама и суђењу Фудбалског савеза Србије до **20.07.2011.** године.

Удружења судија општина, округа и градова дужни су да донесу и усагласе своје акте у складу са ставом 1. овог члана до **31.12.2011.** године.

Члан 154.

За све што није предвиђено Правилником о судијама и суђењу важе одредбе одговарајућих прописа Фудбалског савеза Србије.

Члан 155.

Ступањем на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о судијама и суђењу („Збирка прописа ФС СЦГ“, јун 2004.г.) и Правилник о судијама и суђењу Удружења судија Фудбалског савеза Србије који је усвојен на седници Извршног одбора Удружења судија Фудбалског савеза Србије одржаној 05.децембра 2005.године.

Правилник о судијама и суђењу фудбалског савеза Србије

Члан 156.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу ФСС "Фудбал".

ПРЕДСЕДНИК ФСС

мр Звездан ТЕРЗИЋ, с.р.